

partier er enige om ikke kan kaldes militært Forsvar — det er, som et æret Medlem har udtrykt det, en Afklødning af vor militære Rustning —, naar der skrides til en saa ekstraordinær Reform, som der aldrig hidtil er set Sidestykke til i vor Historie, saa forekommer det mig, at et saadant Skridt kun vilde kunne være forsvarligt under een Forudsætning: at der samtidig var tilvejebragt udenrigspolitiske, folkeretslige Garantier i Analogi med dem, der er skabt i Locarno. Med det Standpunkt, at et lille Land baade kan og bør forsvare sig mod Angreb og Overgreb, med dette tilgrundliggende Synspunkt, som er Venstres og de Konserveratives, og som har været det danske Folks Flertals, saa langt vor Historie gaar tilbage, er jo ikke givet, at det er muligt at føre et sejrrikt Forsvar. Om det er muligt at føre et sejrrikt Forsvar, afhænger af to Omstændigheder. Det afhænger paa den ene Side af, hvor meget det lille Land mener at kunne og burde ofre for at bevare sin historiske Fædre-nearv, og paa den anden Side af, hvor betydelig og hvor betids Hjælp det kan faa udefra.

Jeg kunde meget vel tænke mig, at man fra konservativ Side ikke ubetinget burde afvise at drøfte et Forslag som det foreliggende, men kun under den Forudsætning, at de, der tager Ansvaret for disse Forslag, som forelægger dem og ønsker deres Gennemførelse, forpligter sig til, jo ringere vort militære Apparat bliver, jo mindre betydningsfulde Opgaver det kan løse, at skabe des bedre diplomatiske Garantier for, at den saa meget betydeligere Hjælp, der da skal til fra Ulandet, da kommer og kommer betids.

Men sker det ikke, forekommer Forslaget mig ganske uforsvarligt, og det er da ogsaa interessant at se, at naar den højtærede Udenrigsminister rigtig skal tage Stilling til det Spørgsmaal, om han nu ogsaa vil lægge sit gode Navn som Diplomat til denne Forsvarsordning, saa siger den højtærede Udenrigsminister, at han vil gøre det, som Forholdene i Verden ligger for *Tiden*. Kun i den nuværende Situation vil han gøre det. Men i dette Forbehold, i denne, om jeg saa maa sige, Bundventil, der i Grunden fylder hele Bunden, ligger et dundrende Mistillidsvotum til det Forslag, som den højtærede Regering fremsætter, og som den højtærede Udenrigsminister er Talsmand for. Thi naar man begrænser sin Villie til at tage Ansvaret for Udenrigsledelsen saa nævert, naar man hævder, at de uden-

rigspolitiske Forhold er saa urolige og usikre — Forholdene kan forandre sig naar som helst, Overraskelser maa man være forberedt paa —, at man kun kan regne med den allernærmeste Fremtid, ligger deri, at man slet ikke kan forsvare at fremsætte et Forslag som dette; et saadant Forslags Fremsættelse vilde kun kunne forsvares, hvis der var Tryghed ud i en lang Fremtid. Hvorledes tror den højtærede Udenrigsminister, Danmark vil være stillet, hvis et saadant Forslag gennemføres og Forholdene i Europa i en overskuelig Fremtid forandrer sig ganske? — og det regner han altsaa med kan ske, naar han tager denne Begrænsning. Tror den højtærede Udenrigsminister, at det, hvis der saa bliver Trang til dansk Forsvar, vil være muligt at improvisere en dansk Hærordning, naar man har afklædt sig sin Rustning, saaledes som her foreslaas.

Da den franske Overgeneral fra Krigen, Foch, for to Aar siden overværede de polske Manøvrer, fremsatte han bagefter en Kritik for de polske Generaler, en Kritik, som stod offentliggjort i „Le Temps“, hvori han hævdede, at Soldatermateriale var fortræffeligt, og at Soldater lod sig altid improvisere; men Kadrene, de lader sig ikke improvisere, og dem gælder det derfor først og fremmest om at sikre. Men Rammerne, Befalingsmandsrammerne baade til Lands og til Vands, slaas jo totalt i Stykker i dette Forslag.

I Virkeligheden har den højtærede Udenrigsminister med det Forbehold, han her har taget, givet selve det socialdemokratiske Ministeriums Forslag det mest oplagte Mistillidsvotum.

Jeg er enig med den højtærede Udenrigsminister i, at det vilde være ønskeligt at faa hele vort Forsvarsspørgsmaal drøftet til Bunds, at det vil være ønskeligt, om vi virkelig en Gang efter 50 Aars fuldkommen umulige Forsøg kunde naa dertil, at vi fik en Forsvarsordning, som var baseret paa saglig Ærlighed og ikke paa alle mulige uvedkommende partitaktiske Hensyn. Jeg for mit Vedkommende vilde gerne være med til at lade dette Spørgsmaal afgøre ved Folkeafstemning, forudsat at det Spørgsmaal, der blev stillet det danske Folk til Afstemning, blev stillet rent og klart, saa Befolkningen kan forstaa det, forudsat at det kom til at lyde paa, om Danmark skal forsvare sig eller ikke skal forsvare sig, om det skal have et Forsvar, eller om det skal afruste. Saa vilde jeg godt gaa ud til en Folkeafstemning og optage Agitation paa det, hvis